

Nieuws vanaf de grens | Gau, donderdag 6 april 2023

Na een driedaagse tocht ben ik Fryslân weer binnengerold. Een goed moment om terug te blikken op de afgelopen maand. En ik begin met de laatste dagen in Litouwen die, net als mijn eerste week daar, in het teken stonden van deportatie...

Deportatie Nigerianen

In de nacht van 29 op 30 maart is het de Litouwse regering en frontex dan toch gelukt vier Nigerianen het land uit te zetten. Twee van de vier zaten in de groep waar begin februari al een vliegtuig voor besteld was. Die vlucht is op het allerlaatste moment afgeblazen, mogelijk zijn de acties van activisten en mensenrechtenorganisaties, waaronder Sienos Grupè, effectief geweest. Deze keer zijn de mannen niet van tevoren ingelicht. Om 23.00 uur zijn ze uit hun cel gehaald, in een bus gedwongen, naar een militair vliegveld gereden en met een legervliegtuig

naar Düsseldorf gevlogen. Daar zijn ze met meer mensen van Afrikaanse nationaliteiten in een speciaal daarvoor bestemd vliegtuig naar Lagos gevlogen.

We hebben al lange tijd contact met deze mannen. Drie van de vier zaten nog in de asielpcedure. Hen is gezegd dat ze de procedure maar in Nigeria moesten afwachten. Los van het gevaar van persoonlijke vervolging, is Nigeria voor hen zeer onveilig aangezien de onrust de afgelopen maanden enorm is toegenomen vanwege de verkiezingen in februari. Een van de mannen kampte met ernstige medische klachten. Na een online consult door een arts op de 29e, hebben wij nog een ambulance voor hem gebeld, die door agenten in het detentiecentrum niet is toegelaten.

Om mensen te kunnen deporteren is er een reisdocument nodig, dat ondertekent is door een diplomaat van het land van herkomst. En sinds de Nigeriaanse ambassade van Oekraïne naar Litouwen is verhuisd, worden deze documenten ineens wél ondertekend.

Noodoproep uit het bos

Op 16 maart krijgen we een appje van een groep van negen Indiase mannen die in het bos bivakkeren. Hasan en ik zijn op dat moment in de basis en pakken meteen droge kleding, eten en andere noodgoederen in. We plannen de rit zo dat we vlak na zonsondergang bij het bos aankomen, zodat we zo ongezien mogelijk de groep kunnen bereiken. We parkeren de focus bij een verlaten huis (uit het zicht vanaf de weg) en lopen zwaar bepakt het bos in. Op dat moment verlichten koplampen van een auto ineens het bos, we duiken op de grond en gelukkig rijdt de auto door. Het was duidelijk een jeep van de grenswachten. Zodra ze ons zien weten ze dat er een groep in het bos is, dat willen wij koste wat kost voorkomen. Er volgen nog twee jeeps en als we aankomen bij de locatie die de groep ons doorstuurde wordt duidelijk dat de grenswachten hen eerder hebben gevonden dan wij. We laten de backpacks daar achter voor het geval een paar van hen hebben weten te

ontsnappen en alsnog de noodgoederen kunnen benutten. Terug bij de auto een leuke verassing: 'iemand' heeft de voorbanden leeg laten lopen. Thanks!

Wanneer we de spullen twee dagen later ophalen vinden we de tassen onaangeroerd terug. Vlakbij vinden we een aantal natte sokken, een halfvolle zak gepofte kikkererwten uit India(!) en een tot poncho gemaakte vuilniszak. We

hebben de groep telefonisch niet meer kunnen bereiken, we zien dat ze onze berichten ontvangen maar niet lezen. Dat is vaak een teken dat ze zijn vastgezet en hun telefoons zijn ingenomen.

Amputaties

De 679 kilometer lange grens met Wit-Rusland is potdicht gemaakt met hekken, scheermes-prikkeldraad en overall hangen camera's. Een van de weinige mogelijkheden om de grens nog over te steken is via het moeras. In de moerassen kunnen geen hekken en camera's geplaatst worden en er wordt minder gepatrouilleerd. Daardoor kiezen veel mensen deze route, wat inhoudt dat ze tot op het bot nat en verkleumd raken. Ze hebben geen mogelijkheid en - opgejaagd door de grenswachten buiten het moeras - ook geen tijd op te drogen, laat staan op te warmen. De voeten blijven dagenlang nat, gaan opzwellen, infecteren, worden in het ergste geval gevoelloos en zwart (necrose).

Zogenaamde loopgraaf- of bevroren voeten. In dat geval is amputatie de enige mogelijkheid. Een direct gevolg van het grensbeleid van de EU. Sienos Grupé bezoekt de mensen die voeten of benen zijn kwijtgeraakt in ziekenhuizen. Naast de persoonlijke aandacht weet ook de overheid en medische staff dat deze mensen gezien worden wat ten goede kan komen van hun behandeling. Mensen krijgen in principe protheses van de overheid en belanden vervolgens weer in detentiecentra.

Detentiecentra

Honderden mensen verblijven lange tijd in de twee detentiecentra in het land. Ze krijgen daar drie simpele maaltijden per dag, verder niets. Wanneer ze andere dingen nodig hebben regelen wij dat voor hen. We brengen bijvoorbeeld pakketten met boodschappen, tegoedbonnen voor boodschappen en simkaarten. Ook proberen we mensen te bezoeken, zodat ze weten dat er ook mensen in Litouwen zijn die hen wel verwelkomen. De overheid (Rijksgrenswachtdienst) doet erg hun best deze bezoeken tegen te gaan. Iedere keer verzinnen ze - soms ter plaatse - weer nieuwe regels waardoor onze bezoekaanvraag niet wordt ingewilligd. Zo worden mensen nóg meer afgesloten van de buitenwereld.

Dagelijks pushbacks

Dat er weinig mensen asiel aanvragen in Litouwen is niet omdat die mensen er niet zijn. Dagelijks worden er tussen de 5 tot 50 mensen direct terug te grens over gestuurd, zonder dat zij een kans krijgen het land om bescherming te vragen.

Vermiste personen

Een deel van de mensen die in Litouwen probeert te komen raakt voor korte of lange tijd volledig uit beeld. Familie en vrienden nemen contact met ons op en wij starten een zoektocht in ons netwerk van activisten en organisaties. Soms worden mensen teruggevonden na een tijd in detentie waarbij hun telefoon is ingenomen of zijn mensen onder de radar doorgereisd naar een ander Europees land. De kans is echter ook altijd

reëel dat mensen de gevaarlijke overstreek niet overleven. Wanneer zij in de moerassen omkomen zal hun lichaam naar alle waarschijnlijkheid niet teruggevonden worden. Als ze in de bossen omkomen zou hun lichaam daar nog terug te vinden moeten zijn.

In maart zijn hebben we drie zoekacties georganiseerd. We hebben stukken bos uitgekamd rondom de laatst bekende locatie en op basis van de laatste berichten die vrienden of familie ontvangen hebben. We zijn veel plekken tegengekomen waar mensen zich schuil hebben gehouden en troffen daar natte kleding, tot poncho's gemaakte vuilniszakken en verpakkingen van etenswaren aan. Helaas voor de nabestaanden, en zelf toch enigszins opgelucht, hebben we geen stoffelijke resten van mensen aangetroffen.

Auto en noodopvang Nederland

De ford focus heb ik weer teruggedreden, we kwamen tot de conclusie dat een auto met 4-wielaandrijving daar veel beter op zijn plek is dan deze huis-tuin-en-keuken wagen. Bovendien kan MiGreat de auto weer goed gebruiken nu er in Ter Apel weer mensen buiten de hekken slapen. Die groep zal naar alle verwachting gaan groeien, aangezien het aantal opvangplekken nog steeds - en bewust - dramatisch laag is en IND de procedures oneindig lang laat duren. Daarnaast wachten duizenden mensen inmiddels al vele maanden in grote hallen, zonder daglicht, zonder privacy, zonder fatsoenlijk eten, zonder enige indicatie hoe lang ze daar nog moeten wachten. Begin april hielden mensen in Zuidbroek een vreedzaam protest, omdat ze niet zelf eten mogen koken. De Nederlandse politie reageert daarop met geweld en intimidatie: mensen werden door agenten met honden geslagen met wapenstokken. Dit is de harde realiteit voor mensen op de vlucht in Nederland. Werk aan de winkel weer hier dus!

Dank voor jullie support op alle mogelijke manieren ♡
Beitske

www.sienosgrupe.com
facebook: Sienos Grupe
instagram: @sienosgrupe
IBAN: LT687044090104008141

www.migreat.org
facebook: Migreat
Instagram: @migreatnl
IBAN: NL17BUNQ2040897801